

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobkyně: X
bytem X
zastoupena advokátem JUDr. Jiřím Rouskem
sídlem Dubská 390/4, Teplice

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**
sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2022, č. j.
KUUK/101314/2022/DS/Lin

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Teplice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 4. 4. 2022, sp. zn. MgMT-SČ 114258/PŘ/5115/2020/Ku. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b), písm. e) bod 1 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. Těchto přestupků se žalobkyně dopustila z nedbalosti porušením § 5 odst. 2 písm. b), § 3 odst. 3 písm. a) a § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, když dne 3. 10. 2020 ve 21.40 hodin jako řidička vozidla tovární značky X RZ: X na silnici č. II/254 v km 10,919, v katastru obce Teplice při jízdě ve směru od Teplic nepřizpůsobila rychlost jízdy svým schopnostem a na křižovatce Výšina - ul. Hudcovká - ul. Košťanská při odbočování vpravo nezvládla řízení a vyjela do protisměru, kde se střetla s vozidlem X RZ: X řidiče X. Při dopravní nehodě došlo k lehkému zranění spolujezdců ve vozidle X (X a X) a spolujezdkyň ve vozidle X (X a X) a celková hmotná škoda byla Policií ČR odhadnuta na cca 130 000 Kč. Následně se při šetření dopravní nehody hlídkou Policie ČR DI Teplice na výzvu policisty podrobila ve 22.49 hodin dechové zkoušce na alkohol pomocí přístroje Dräger, která byla pozitivní – naměřena hodnota 0,66 promile alkoholu. Poté, při opakované dechové zkoušce ve 22.55 hod., byla naměřena hodnota 0,67 promile alkoholu. Řídila tedy motorové vozidlo po požití alkoholického nápoje, kdy při zvážení tzv. přepočtové konstanty ve výši 0,24 byla ovlivněna nejméně 0,42 g/kg alkoholu v organismu. Zároveň řídila zmiňované vozidlo, ačkoliv není držitelkou příslušného řidičského oprávnění.
3. Za tyto přestupky byl žalobkyni podle § 35 písm. b), c), § 57 a § 58 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a dle § 125c odst. 5 písm. a) a § 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu uložen správní trest pokuty ve výši 2 000 Kč a zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 12 měsíců. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky byla žalobkyni současně uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Žaloba

4. Ve včasné žalobě žalobkyně zpochybňovala své ovlivnění alkoholem při jízdě, namítala, že správní orgány neuznaly její řádnou omluvu z jednání a že správní orgány nezákonně vycházely z úředních záznamů. K prvnímu bodu žalobkyně uvedla, že přístroje pro

dechové zkoušky mají velkou míru vadnosti, trpí odchylkami měření a výstup z nich je jako důkaz nejednoznačný a nepřesvědčivý, k čemuž žalobkyně odkázala na několik článků. S takovým odkazem žalobkyně rovněž uvedla, že zkoušku je vhodné opakovat po 15 až 30 minutách, zatímco v jejím případě byly dvě zkoušky provedeny s odstupem 6 minut. Dechová zkouška je pouze orientační, opírá se o zákonitosti chování lidského organismu.

Žalobkyně vypila jeden a půl Cideru více než dvě a půl hodiny před nehodou, výsledek dechové zkoušky tedy nemůže být správný, hodnota alkoholu v krvi byla nulová. K měření došlo poté, co žalobkyně několik minut běžela, což v důsledku většího prokrvení devaluje výsledky měření. Dle znaleckých posudků je přístroj Dräger nevhodný k přesnému určení hladiny alkoholu v krvi, když pracuje s průměrnými hodnotami. Pochybnosti o správnosti závěrů vzbuzuje žalovaným nesprávně uváděný symbol „%“.

5. Žalobkyně k otázce ovlivnění alkoholem navrhovala provedení výsledku zasahujících policistů a svého otce, kteří byli přítomni měření, a to i s ohledem na její pochybnost, proč nebyl proveden odběr krve. Rovněž navrhovala provedení důkazu znaleckým posudkem, jehož neprovedení nebylo přesvědčivě vysvětleno. K otázce dechové zkoušky žalobkyně odkázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 2 As 154/2017-44, a na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 4733/2015. Pochybnosti o ovlivnění žalobkyně alkoholem měli mít sami zasahující policisté. Žalobkyní navržené dokazování nelze považovat za neúčelné, v případě pochybností je namíste prokazovat ovlivnění alkoholem dalšími důkazními prostředky. Správní orgány jsou dle správního řádu povinny zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
6. Dále žalobkyně namítala, že ústní jednání dne 23. 2. 2022 nemělo pro její řádnou omluvu z důvodu nemoci proběhnout. Omluva byla správnímu orgánu I. stupně doručena více než 12 hodin před jednáním, šlo o její první omluvu, navíc doloženou zprávou lékaře. Označení omluvy jako nikoli řádné je nepřezkoumatelné a nesprávné. Žalovaný vadně zmiňoval, že žalobkyně je právně zastoupena a její účast u jednání se nevyžaduje. Bylo právem žalobkyně se ústního jednání, při němž bylo prováděno dokazování, zúčastnit a případně konfrontovat svědky. Důvody pro neodročení jednání byly vymyšleny až následně. Žalobkyně se v řízení neomezila na zasílání omluv. Z prvního jednání se omluvil její zástupce pro kolizi se soudním jednáním, druhé jednání proběhlo bez přítomnosti žalobkyně a ze třetího se řádně omluvila. Odmítnutí odročení jednání je důkazem o snaze žalovaného o vyslovení viny za každou cenu.
7. V důsledku uvedeného pochybení jsou výsledky provedené při předmětném ústním jednání nezákonnými důkazy. Jak dlouho předem bylo jednání nařízeno je bez relevance. Žalobkyně a její zástupce nemohli očekávat, že žalobkyně onemocní. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že ne vždy se účastník musí omluvit předem. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 34/2010-73 žalobkyně uvedla, že je závažným pochybením, pokud správní orgány vycházely z úředních záznamů, neboť ty nejsou jako důkazy použitelné.

III. Vyjádření žalovaného

8. V písemném vyjádření k žalobě se žalovaný odvolal na napadené rozhodnutí a navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl. Dodal, že dechová zkouška přístrojem Dräger je zákonným prostředkem uznávaným krajskými soudy i Nejvyšším správním soudem. Výsledky zkoušek jsou jednoznačné, tvrzená chybovost je zohledněna odečtením hodnoty 0,24 %. Žalobkyně s výsledkem dechové zkoušky souhlasila. Žalovaným nesprávně zvolený symbol nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uváděl, že žalobkyně mohla navrhnout jiný termín ústního jednání řádně a včas. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 90/2012-33, byla-li správnímu orgánu doručena omluva méně než 24 hodin před plánovaným jednáním, jsou případné obtíže se zjišťováním stanoviska správního orgánu k tíži stěžovatelky.

IV. Replika žalobkyně

9. V podané replice žalobkyně uvedla, že žalovaný se ve vyjádření opakuje, její argumentaci však v napadeném rozhodnutí nevypořádal. Chybovost měření není zohledněna v odchylce, jde o specifikum případu, nebyl dodržen řádný postup pro zjištění alkoholu v dechu. Uvedení znaku procenta namísto promile je závažnou procesní chybou. Žalovaným uvedená judikatura k omluvě z jednání se týká desáté omluvy účastníka, její aplikace v projednávané věci není možná. Nešlo o obstrukce či pasivitu žalobkyně, která dále setrvala na žalobní argumentaci.

V. Zjištění ze správního spisu

10. Přestupky žalobkyně oznámila policie ČR správnímu orgánu I. stupně a spolu s oznámením přestupků postoupila úřední záznamy o výpovědích účastníků dopravní nehody, protokol o nehodě v silničním provozu, fotodokumentaci a záznam o dechových zkouškách žalobkyně včetně ověřovacího listu a kalibračního protokolu k použitému přístroji Dräger. Výpis z evidenční karty žalobkyně správní orgán I. stupně nezískal, neboť bylo zjištěno, že žalobkyně není držitelkou řidičského oprávnění. Příkazem ze dne 26. 3. 2021 byla žalobkyně uznána vinnou shora uvedenými přestupky. Proti příkazu si žalobkyně prostřednictvím zástupce podala odpor.
11. Správní orgán I. stupně pokračoval v řízení, první rozhodnutí ve věci vydal dne 15. 7. 2021, to však bylo v odvolacím řízení zrušeno žalovaným. V dalším řízení správní orgán I. stupně nařídil ústní jednání na den 23. 2. 2022 v 9.00 hodin, k němuž mj. předvolal svědky, kteří se dopravní nehody účastnili. Tito svědci byli při jednání vyslechnuti, žalobkyně a její zástupce se k ústnímu jednání nedostavili. Následně byla do spisu založena omluva žalobkyně a jejího zástupce z jednání s žádostí o jeho odročení. Uvedeným důvodem byla nemoc žalobkyně doložená prohlášením lékaře, že žalobkyně trpí zánětem močových cest, který je antibioticky léčen, a lékař jí od 18. 2. 2022 doporučil klidový režim. Žádost o odročení jednání byla do datové schránky správního orgánu I. stupně dodána v předvečer ústního jednání, tedy dne 22. 2. 2022 ve 20.27 hodin, později téhož večera bylo zvlášť dodáno také zmíněné potvrzení lékaře.
12. Správní orgán I. stupně předmětnou omluvu, která byla oprávněně úřední osobě předložena až po provedení ústního jednání, neakceptoval a po vyjádření žalobkyně vydal shora označené prvostupňové rozhodnutí. V jeho odůvodnění zrekapituloval

průběh řízení a provedené dokazování, zejména výpovědi vyslechnutých svědků. K omluvě žalobkyně z jednání uvedl, že ji neuznal jako řádnou, včasnou a z důležitého důvodu. Žalobkyně využila svého práva dát se v řízení zastupovat advokátem, který se měl k jednání dostavit. Její osobní účast u jednání nebyla nutná. Omluva byla zaslána těsně před termínem jednání, ačkoli ze zprávy lékaře je zřejmé, že žalobkyně byla v klidovém režimu v domácím prostředí již od 18. 2. 2022. Jednání bylo ve věci nařízeno již třikrát, žalobkyně se k němu nedostavila ani jednou.

13. Správní orgán I. stupně popsal zjištěný skutkový stav, kromě svědeckých výpovědí zrekapituloval také obsah dostupných úředních záznamů. Neměl pochybnosti o spáchání předmětných přestupků žalobkyní. K ovlivnění alkoholem uvedl, že ve 22.49, resp. 22.55 hodin byly provedeny dvě zkoušky měřicím přístrojem Dräger, jehož verifikace a kalibrace byly doloženy. Žalobkyni byly naměřeny hodnoty 0,66 ‰ a 0,67 ‰. Sama žalobkyně uvedla, že kolem 19.00 hodin přišla do restaurace, kde vypila jeden Cider a ještě polovinu dalšího. Po odečtení přepočtové konstanty 0,24 ‰ měl správní orgán za prokázané, že žalobkyně byla ovlivněna nejméně 0,42 g/kg alkoholu v organismu. Žalobkyně tedy řídila v době, kdy ještě mohla být pod vlivem alkoholu, čímž porušila § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Po provedení testů s naměřenou hodnotou souhlasila, lékařské vyšetření nepožadovala. Navrhované další provádění důkazů je proto bezpředmětné a správní orgán je považuje za účelovou snahu o protahování řízení. Správní orgán se rovněž věnoval uložení trestu, kdy přihlížel k tomu, že v době nehody byla žalobkyně mladistvá.
14. K odvolání žalobkyně přezkoumal rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaný. Ten v odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapituloval průběh řízení a ztotožnil se s postupem správního orgánu I. stupně. Konstatoval, že skutkový stav byl z opatřených podkladů dostatečně zjištěn a lze uzavřít, že žalobkyně předmětné přestupky spáchala. Správní orgány jsou vázány zásadou materiální pravdy, z níž však neplyne, že je třeba provést všechny důkazní návrhy účastníka řízení. Navržené výsledky policistů, otce žalobkyně či vypracování znaleckého posudku považuje žalovaný za neúčelné. Ovlivnění žalobkyně alkoholem je zřejmé z výstupu alcotestu Dräger. Chybovost je zohledněna odečtením hodnoty 0,24 ‰, žalobkyně navíc s výsledkem testu souhlasila. Žalovanému je z jeho praxe známo, že i soudy v ČR z těchto výsledků testů vychází, a to i v trestním řízení. Pokud jde o omluvu z ústního jednání, žalobkyně mohla svou neúčast na jednání omluvit již v době, kdy se o své nemoci dozvěděla, tedy již dne 18. 2. 2022, pět dní před stanoveným termínem jednání. Omluva byla zaslána až večer před jednáním. Přítomnost žalobkyně u jednání navíc nebyla nutná. Obviněná a její zástupce se nedostavovali již k předchozím jednáním.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
16. Podle § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky, k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného

jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.

17. K námitce vadného procesního postupu spočívajícího v neakceptaci omluvy a žádosti o odročení ústního jednání ze dne 23. 2. 2022 soud uvádí, že jelikož předmětné jednání proběhlo v nepřítomnosti žalobkyně, je třeba posoudit, zda byly pro takový postup naplněny podmínky ustanovení § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky.
18. Problematikou omluvy z ústního jednání se správní judikatura již bohatě zabývala. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, příhodně shrnul, že *„aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“*
19. V rozsudku ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015-27, Nejvyšší správní soud k tomuto tématu doplnil, že *„setrvává na názoru, že náležitá omluva z ústního jednání je pouze taková, která je učiněna neodkladně, opřena o důležitý důvod a obviněný tento důvod spolu s omluvou doloží. Nelze dát obecně platnou odpověď na otázku, kdy správní orgán vystačí s posouzením náležitosti omluvy na základě důkazů předložených obviněným, a kdy by měl naopak vyzvat obviněného k odstranění vzniklých pochybností o důvodu omluvy, příp. o její včasnosti. Vždy bude záležet na konkrétních okolnostech případu. Střetávají se zde totiž základní zásady správního řízení. Ty na jednu stranu vyžadují, aby správní orgán bral ohled na oprávněné zájmy účastníka řízení, poskytl mu řádné poučení a umožnil mu uplatňovat jeho procesní práva (srov. § 2 odst. 3, § 4 odst. 2 a odst. 4 správního řádu), na druhou stranu však též zavazují správní orgán, aby usiloval o dosažení řešení, které je v souladu s veřejným zájmem (v přestupkovém řízení půjde o potrestání pachatele), a aby rozhodoval bez zbytečných průtahů (srov. § 2 odst. 4, § 6 odst. 1 správního řádu). Zásadně platí, že břemeno prokázat náležitou omluvu z ústního jednání tíží toho, kdo omluvu podává.“*
20. Citované závěry lze bezpochyby uplatnit také v podmínkách úpravy § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. Náležitou omluvou je dle přesvědčení soudu taková omluva, která souhrnně vyhoví požadavkům na její včasnost (bezodkladnost), důvodnost a doložení uplatněného důvodu. Tyto parametry nelze hodnotit izolovaně, nýbrž ve vzájemné souvislosti, neboť jeden důvod omluvy uplatněný např. krátce před ústním jednáním může být hodnocen jako včasný, zatímco jiný důvod omluvy uplatněný třeba i s několikadenním předstihem před jednáním může být posouzen jako uplatněný opožděně. Podstatné jsou tedy konkrétní okolnosti případu.
21. V nynější věci žalobkyně bezpochyby uplatnila důvod, který obecně lze z hlediska jeho „kvality“ považovat za dostatečný, totiž onemocnění, které bylo podloženo alespoň krátkým přípisem lékaře. Ze zprávy lékaře však rovněž vyplynula skutečnost, kterou podaná žaloba opomíjí, totiž, že lékař doporučil žalobkyni klidový režim již od 18. 2. 2022. Z toho lze dovodit, že žalobkyně navštívila lékaře nejpozději dne 18. 2. 2022, od kdy již musela o své nemoci vědět. K tomu lze odkázat na shora citované závěry

zmiňující, že aby byla omluva včasná, musí být učiněna bezodkladně poté, co se účastník řízení o překážce bránící jeho účasti u ústního jednání dozví. Správní orgány obou stupňů přitom správně poukázaly na to, že v daném případě tomu tak nebylo.

22. Dne 18. 2. 2022, kdy již žalobkyně nepochybně věděla o své nemoci i postoji lékaře, věděla (dle doručení k předvolání) zároveň o tom, že je na den 23. 2. 2022 předvolána k ústnímu jednání. Za takové situace jí muselo být zřejmé, že již neexistuje velký časový prostor k váhání s omluvou. Zde přichází ke slovu zmíněný požadavek na včasnost a bezodkladnost omluvy. Vzniklá situace vyžadovala od žalobkyně adekvátní reakci. V moderní době lze správní orgán kontaktovat prakticky okamžitě např. telefonicky. Natolik bezprostřední reakci by však soud nezbytně nevyžadoval. Protože 18. 2. 2022 byl pátek, jevílo by se dostatečným kontaktovat správní orgán alespoň v pondělí 21. 2. 2022, tedy nejbližší následující pracovní den, dva dny před plánovaným jednáním.
23. Žalobkyně, která byla ve správním řízení zastoupena advokátem, tedy právním profesionálem, který musí mít základní povědomí o fungování orgánů veřejné správy, však zaslala žádost o odročení jednání ve večerních hodinách dne 22. 2. 2022, kdy je i laikovi zřejmé, že nejde o pracovní dobu správního orgánu, který tak má možnost se s písemností reálně seznámit až následujícího dne, kdy se ovšem již od rána konalo předmětné ústní jednání, na které byla v daném případě navíc předvolána řada svědků, jejichž čas by byl odročením v důsledku nikoli bezodkladné omluvy rovněž zmařen. V podmínkách reálného fungování správního orgánu pak není zcela překvapivé, že příslušná oprávněná úřední osoba se o doručené omluvě před zahájením ústního jednání ani nedozvěděla. To však bylo do značné míry způsobeno právě nevhodným (nikoli bezodkladným) načasováním zaslání omluvy, které je třeba přičíst na vrub žalobkyně.
24. Žalobkyně se pak nesmí divit tomu, že správní orgány na omluvu reagují až ex post, neboť reakce ex ante byla prakticky vyloučena z důvodů na straně žalobkyně. Ze správní judikatury plyne, že při posuzování včasnosti a důvodnosti omluvy nelze postupovat zcela šablonovitě, neboť je vždy třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti případu. Dodatečná reakce na omluvu není sama o sobě vadná, když i dodatečně zasláná omluva může být shledána důvodnou. V nynější věci však, přestože zdejší soud nesouhlasí se všemi závěry správních orgánů učiněnými ve vztahu k omluvě, žalobkyně měla dostatečný prostor dříve zareagovat na vzniklou situaci a řešit ji nikoli destruktivním způsobem spočívajícím ve zmaření jednání na poslední chvíli. Žalobkyně, přestože to situace nevyžadovala, ponechala správní orgán I. stupně do poslední chvíle v domněnku, že se jednání bude za její přítomnosti konat. Soud proto shrnuje, že omluva žalobkyně nebyla učiněna bezodkladně, a tedy včas. Z tohoto důvodu, který správní orgány rovněž srozumitelně uvedly, byla omluva v souladu se zákonem vyhodnocena jako nikoli náležitá. V důsledku toho bylo možno dle § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky konat jednání v nepřítomnosti žalobkyně, přičemž zde provedené důkazy nelze považovat za nepoužitelné.
25. K tématu omluvy soud dodává, že se neztotožňuje se zejména správním orgánem I. stupně deklarovaným závěrem, že na omluvu není třeba brát zřetel z toho důvodu, že žalobkyně je ve správním řízení zastoupena. Jak je správně uvedeno v žalobě, je právem účastníka řízení být ústnímu jednání přítomen a omluvu nelze považovat za nedůvodnou jen proto, že správní orgán přítomnost zastoupeného účastníka řízení při ústním jednání nevyžaduje. Uvedené však nic nemění na shora vyjádřeném závěru o nedostatku bezodkladnosti omluvy v daném případě.

26. Další námitka procesního charakteru se týká využití úředních záznamů jako podkladů v řízení. K této otázce existuje ustálená správní judikatura. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 6. 5. 2022, č. j. 2 As 103/2020-19, uvedl: „*Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že podle ustálené judikatury v obecné rovině nelze úřední záznam či oznámení přestupku použít jako rozhodující důkazy. Obsahem úředního záznamu je totiž jen jakási předběžná informace o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu. Ačkoliv tedy správní orgán může při svém rozhodování vzít informace obsažené v úředním záznamu či oznámení přestupku do úvahy pro jisté podpůrné dokreslení situace, jako rozhodující důkazy tyto dokumenty nemohou ze své povahy postačovat (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27, bod 11; či ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70, bod 30). Úřední záznam sám o sobě, zvlášť za situace důkazní nouze, nemůže obstát, neboť se jedná o jednostranný úkon správního orgánu nemající charakter veřejné listiny, která by potvrzovala pravdivost toho, co je v ní osvědčeno nebo potvrzeno (viz rozsudek NSS ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011 – 54, či náleží ÚS ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02).*
27. Z uvedeného plyne, že judikatura správních soudů nebrání zcela jakémukoli využití úředních záznamů jako podkladů ve správním řízení, musí se však jednat o využití podpůrné, sloužící spíše k dokreslení situace, nikoli o využití úředního záznamu jako stěžejního důkazu. V daném případě správní orgány dle přesvědčení soudu nevybočily z nastíněných mezí, čemuž není na překážku, že zejména správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí obsah úředních záznamů také citoval. Stejně tak však citoval výpovědi osob, jejichž sdělení byla dříve zachycena pouze v úředních záznamech a které správní orgán I. stupně v řízení vyslechl jako svědky. Ani žalobkyně ostatně neuvádí žádnou konkrétní skutečnost, která dle ní byla nepřipustně zjištěna z úředního záznamu. Nejpodstatnější skutková zjištění lze koneckonců (až na ovlivnění žalobkyně alkoholem, proti čemuž žaloba brojí) označit za nesporná. Žalobkyně nepochybně, že předmětný vůz řídila, že měla dne 3. 10. 2020 dopravní nehodu, že nebyla držitelkou řidičského oprávnění, dokonce ani to ne, že předtím požila alkohol. Soudu proto není zřejmé, jaká stěžejní skutečnost měla být z úředních záznamů nezákonně zjištěna. Jejich funkci lze v této věci skutečně označit za podpůrnou.
28. V neposlední řadě se podaná žaloba věnuje zpochybňování závěru o ovlivnění žalobkyně alkoholem. Žalobkyně příhodně odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 2 As 154/2017-44, které představuje určitý souhrn judikatorních závěrů ve vztahu k dechové zkoušce. Z těchto závěrů zdejší soud vychází, avšak na rozdíl od žalobkyně není přesvědčen, že by jej měly vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného.
29. Nejvyšší správní soud se v poslední označené usnesení zabýval především otázkou, jak naložit s odchylkami výsledků dvou po sobě následujících dechových zkoušek. Uvedl: „*V nyní posuzované věci, kdy jde o to, jak v rámci sankčního řízení hodnotit výsledky opakovaných orientačních dechových zkoušek, rozšířený senát vychází z uvedeného usnesení č. j. 2 As 146/2015-45 a uvádí, že pro závěr o vině přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. b) nebo c) zákona o silničním provozu zpravidla postačí výsledek orientační dechové zkoušky, pokud umožňuje získat spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu alkoholu v krvi řidiče. Na tomto místě je ovšem třeba konstatovat, že se nejedná o jediný či dokonce nezbytný důkaz potřebný pro rozhodnutí správního orgánu o přestupku. Ovlivnění pozitým alkoholem či dokonce stav vylučující způsobilost k řízení lze prokázat také jinými důkazy, např. výpovědi*

svědků, kteří viděli řidiče před jízdou alkoholické nápoje popíjet, záznamem neobvyklého způsobu jízdy, výpovědí policistů, kteří řidiče kontrolovali a mohli svými smysly vnímat projevy podnapilosti či opilosti řidiče. Vysokou přesvědčivost má ovšem především výsledek odborného lékařského vyšetření řidiče, který je způsobilý s větší přesností stanovit obsah alkoholu v krvi řidiče, a tedy i stupeň ovlivnění vlastností potřebných k řízení vozidla, případně též ve spojení s odborným posudkem, který určuje tento stupeň ovlivnění řidiče zpětně v době řízení vozidla.

30. Rozšířený senát si je rovněž vědom toho, že stejnou problematikou se ve vztahu k § 274 trestního zákoníku, který obsahuje skutkovou podstatu přečinu obrožení pod vlivem návykové látky, zabývá ve své bohaté judikatuře i Nejvyšší soud. Ten opakovaně aproboval výsledek dechové orientační zkoušky pomocí přístroje Dräger jako důkaz, který přes svou určitou nepřesnost může být jedním z důkazů usvědčujících řidiče ze spáchání tohoto přečinu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1430/2014, nebo usnesení ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 7 Tdo 581/2016). Právě Nejvyšší soud ostatně ve své ustálené judikatuře dovodil, že „[p]odle poznatků lékařské vědy není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný, řidič motorového vozidla schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile). To ovšem neznámá, že měl-li řidič v době řízení vozidla v krvi menší množství alkoholu než 1 promile, byl způsobilý k řízení vozidla.“ (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007, č. 26/2008 Sb. NS). Zároveň Nejvyšší soud opakovaně vyjádřil jistou zdrženlivost vůči výsledkům orientační dechové zkoušky, neboť je spojena s určitým stupněm nepřesnosti, která v konkrétním případě může vést k aplikaci zásady *in dubio pro reo*, zejména pokud se naměřené hodnoty pohybují kolem hodnoty 1 ‰ (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1215/2007, nebo již citované usnesení sp. zn. 7 Tdo 581/2016).
31. Výsledek orientační dechové zkoušky lze považovat za spolehlivý a jednoznačný, jestliže policisté postupovali v souladu se standardními postupy aplikovanými správní praxí, jak je vyjádřena např. v metodice Ministerstva dopravy čj. 285/2009-160-OST, která dále odkazuje na pracovní postup č. 114-MP-C008-08, zpracovaný Českým metrologickým institutem pod názvem Metodika měření alkoholu v dechu. Z těchto metodických pomůcek vyplývá mj. požadavek na to, aby měření bylo minimálně jednou zopakováno po uplynutí pěti minut od prvního měření a dále aby výsledky obou měření nevykazovaly rozdíl naměřených hodnot větší než 10 %. Indikuje-li tedy výsledek obou měření souhlasně přítomnost alkoholu v krvi v nadprahovém objemu, lze z takto získané hodnoty následně vycházet ve správním řízení. Je zřejmé, že vzhledem k metabolickému procesu postupného vstřebávání nebo naopak odbourávání alkoholu může dojít k tomu, že mezi dvěma měřeními provedenými v určitém časovém odstupu může dojít k určitému vzestupu nebo naopak poklesu podílu alkoholu v krvi řidiče. Pokud však opakované měření bude provedeno v souladu s metodikou v rozmezí pěti minut, nemělo by se jednat o podstatné změny, které by bylo třeba zohledňovat způsobem uvedeným v rozsudku čj. 10 As 137/2016-37.“
32. Z citovaného textu především plyne, že jak Nejvyšší správní soud, tak Nejvyšší soud akceptují výsledek orientační dechové zkoušky jako důkaz, který zpravidla postačí k podložení závěru o vině přestupkem či trestným činem spočívajícím v řízení vozidla pod vlivem alkoholu. Tím není popřena určitá míra nepřesnosti dechové zkoušky nebo to, že by v řízení nemohlo být využito také jiných podkladů, pokud to okolnosti případu žádají a

umožňují. Správní orgány v daném případě správně poukázaly na to, že míra nepřesnosti dechové zkoušky je ve prospěch žalobkyně reflektována prostřednictvím odečtení přepočtové konstanty ve výši 0,24 ‰. Žalobkyni naměřené hodnoty alkoholu činily 0,66 ‰, resp. 0,67 ‰, byla však shledána vinnou tím, že hladina alkoholu v jejím organismu činila nejméně 0,42 ‰, což je hladina citelně nižší než naměřená, avšak dostatečná pro shledání viny žalobkyně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 8 As 59/201-78). Přes poukaz žalobkyně na články hovořící o nepřesnosti dechové zkoušky soud konstatuje, že policisty, resp. správními orgány zvolený postup je souladný s dosavadním stavem lidského poznání, je veden maximální snahou nepoškodit žalobkyni a je českými soudy standardně akceptován.

33. Z citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu včetně jeho odkazu na metodiku Ministerstva dopravy rovněž plyne, jaká kritéria mají být dodržena, aby bylo možno z výsledků dechové zkoušky vycházet ve správním řízení. V dané věci byla provedena dvě měření s časovým odstupem šesti minut, přičemž odchylka naměřených hodnot 0,66 ‰ vs. 0,67 ‰ je zcela minimální. Takový postup a výsledky jsou příkladné a nevzbuzující jakékoli pochybnosti o výsledku měření. Odkazy na články k medializovanému případu bývalé soudkyně, v jejíž prospěch znalkyně uváděla, že dechová zkouška měla být opakována po patnácti až třiceti minutách, žalobkyni neprospívají. Bylo veřejně komunikováno, že paní znalkyně je aktuálně trestně stíhána pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku, tamější argumentace se navíc týkala užití léků, což není v nyní řešené věci relevantní. Pětiminutový odstup mezi dvěma zkouškami je běžně akceptovaným intervalem, jak to plyne z výše uvedených závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu.
34. Žalobkyně se snaží přesvědčit soud, že její případ je nestandardní, proč se na výsledky měření nelze spolehnout. Soud však její názor nesdílí. Výsledky dvou testů provedených s dostatečným časovým odstupem jsou zcela konzistentní. Nepřicházejí ani v situaci, kdy by žalobkyně tvrdila, že alkohol nepožila. Naopak logicky ukazují na určité množství alkoholu v organismu žalobkyně, která sama uvádí, že předtím v restauraci alkohol požívala. To je dokresleno také výpověďmi dalších svědků, kteří v téže restauraci alkohol požívali a které následně žalobkyně vezla. V neposlední řadě žalobkyně výsledky testů po jejich provedení odsouhlasila podpisem obou výstupových lístků z přístroje Dräger. Pokud se žalobkyně v žalobě podivuje, proč nebyl proveden krevní test, stalo se tak zjevně proto, že výsledky dechové zkoušky byly jednoznačné a sama žalobkyně je stvrdila. Logicky se proto nabízí, že policisté odběr krve nepožadovali a žalobkyně jej nežádala, což ani netvrdí.
35. Pokud jde o množství žalobkyní vypitého alkoholu – jeden a půl Cideru, soud uvádí, že každý organismus vstřebává a odbourává alkohol jinak, jde navíc o tvrzení žalobkyně, které je ohledně zcela přesného množství zkonsumovaného alkoholu těžko ověřitelné. Na základě zjištěného skutkového děje lze pochybovat nad tím, že jej žalobkyně vypila více než dvě a půl hodiny před nehodou, jak uvádí v žalobě. Žalobkyně přišla večer do restaurace, kde trávila čas, a následně odsud s podnapilými svědky odjela a přibližně ve 21.40 hodin došlo k nehodě. Na základě běžné lidské zkušenosti se lze důvodně domnívat, že žalobkyně v restauraci nevypila všechen alkohol najednou (v jeden moment), a navíc krátce po svém příchodu do restaurace. Patrně jej tak, jak to hosté

restaurace běžně dělávají, popíjela průběžně, do jejího těla se dostával postupně a jeho poslední dávka byla také k času dopravní nehody blíže.

36. Jedinou tvrzenou „nestandardní“ okolností, kterou zbývá vypořádat, je skutečnost, že žalobkyně po nehodě z místa nehody utekla, přičemž tento běh měl dle žaloby způsobit prokrvení organismu, které mělo ovlivnit výsledky testů. Ze svědeckých výpovědí útěk žalobkyně skutečně plyne (např. svědek Sigmund – „utekla na pole“), stejně jako to, že později na místo přijela se svým otcem. To potvrdila sama žalobkyně, když uvedla, že utekla přes pole k autobusové zastávce, následně zavolala svému otci, vyčkala jeho příjezdu, poté zavolali na policii a vrátili se na místo nehody. Ze spisu plyne, že na místě nehody byl následně policií ve 22.40 hodin s žalobkyní sepsán úřední záznam o podání vysvětlení a poté byly provedeny dechové zkoušky ve 22.49 hodin a ve 22.55 hodin.
37. Prožitý stres a strach tedy přiměl žalobkyni k dočasnému útěku z místa nehody. Soud však připomíná, že prožití dopravní nehody – a čím vážnější, tím spíše to platí – je pro prakticky každého řidiče spojeno se stresem, návalem adrenalinu a vysokou tepovou frekvencí, kdy by logikou žaloby bylo možno hovořit o větším než klidovém prokrvení organismu. Přesto je provádění dechových zkoušek po dopravních nehodách běžnou praxí. Nadto žalobkyně neabsolvovala závod trvající až do provedení dechové zkoušky. Přeběhla pole, čímž její běh skončil. Následně telefonovala, čekala na otce, s ním jela zpět na místo nehody, kde jistě nikoli v běhu dlouhé minuty setrvala a hovořila s policií. Teprve následně absolvovala dvě dechové zkoušky. Popsaný děj nepovažuje soud oproti jiným případům provádění dechových zkoušek za natolik nestandardní, aby při dodržení řádného intervalu testů a evidentní koherenci obou výsledků měly panovat pochybnosti o výsledcích měření u žalobkyně, která navíc sama uvedla, že alkohol pila.
38. Z tohoto důvodu nebylo třeba k otázce ovlivnění žalobkyně alkoholem provádět podrobnější dokazování, ať už znaleckým posudkem či výslechy dalších svědků. Správní orgány zaujaly k věci shodný přístup, zdůraznily objektivitu výsledků měření hladiny alkoholu v dechu žalobkyně a dostatečně vysvětlily, že další dokazování považují za nadbytečné. Tento závěr soud sdílí, dokazování neprovádí ani v řízení před soudem, neboť toho není pro vypořádání žalobních bodů zapotřebí. Pakliže žalovaný v napadeném rozhodnutí nesprávně namísto znaku „‰“ uváděl znak „%“, jednalo se o zjevné pochybení bez vlivu na zákonnost jeho rozhodnutí. Na jiných místech odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný výslovně uváděl „promile“ a také z dalšího obsahu spisu bylo nepochybné v jakém řádu se žalobkyni naměřená hodnota pohybuje. Že to žalobkyně pochopila, je ostatně zřejmé i z podané žaloby.

VII. Závěr a náklady řízení

39. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. O podané žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně s takovým postupem výslovně souhlasila a žalovaný se k této otázce ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
40. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

41. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud proto
vyslovil,
že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 23. června 2023

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce